పొట్ట కోసం

పంతుల జోగారావు

బస్సు దిగగానే నాకు తారసపడిన మొదటి వ్యక్తి అతనే.

ఆ సాయంత్రం వేళ —

దట్టమయిన మబ్బులు, రివ్వుమని వీస్తున్న చలిగాలి, చీకట్లు ముసురుకుంటున్న సమయం—ఆకాశం మెరుపులతో భయం కలిగిస్తున్న వేళ —

బితుకుబితుకు మంటూ బస్సు దిగి చుట్టూ చూసేసరికి -

మామిడితోట. అందులోనుంచి సన్నని కాలిబాట-కొండలూ, తుప్పలూ డొంకలూ -

'రైట్'

బస్సు ధూళి రేపుకుంటూ ఆ దిక్కు-

మాలిన ప్రదేశంలో నన్నొక్కర్తినీ వదిలి వెళ్ళిపోయింది.

నాకు కళ్ళనీళ్ళ పర్యంతమయింది. కాళ్ళలో సన్నని వణుకు మొదలయింది, ఇప్పుడా ఊరు చేరడం ఎలాగ? దారీ తెన్నూ తెలీని ఆ కొత్త చోటుకి యిలాంటి వాతావరణంలో ఒక్కర్తినీ వెళ్ళగలనా ?

'భగవాన్' నా కేడు పొస్తోంది. నా పరిస్థితి తల్చుకున్న కొద్దీ దుఃఖం పొర్లు కొస్తోంది.

వెంట తమ్ముడ్ని తీసుకుని రావాల్సిందే. దురదృష్టవశాత్తు వాడి కిప్పుడే జ్వరం రావాలా ? అంత జ్వరంలోనూ వాడిని నాన్నకి అప్పగించి బయల్దేరక తప్పింది కాదు. నిజానికి యీ బస్సు ఇక్కడికి రెండుగంటల ముందే రావాల్సి ఉంది. కాని గేర్ బాక్స్ ట్రబులట... ఖర్మ! అదీ తనపాలిట శనిలాగ యివాళే దాపురించాలా?

ఒక చేతిలో బాగ్‌ని రెండోచేతిలోకి మార్చుకుంటూ నిర్జనమయిన ఆ వాతావరణాన్ని పరిశీలించబోయాను.

అప్పుడు కనపించేడతను. రోడ్డువార చెట్టుకి ఆనుకుని బీడీ నోట్లో వుంచుకుని నావేపే చూస్తున్నాడు నాదృష్టి తనమీద పడేసరికి నోట్లో బీడీతీసి తుపుక్కున ఉమ్మి 'ఎవరు నువ్వు' అనడిగేడు.

నా గుండె గుబగుబలాడింది.

అలా అడుగుతున్నప్పుడు అతని ముఖంలోకి లిప్తకాలం చూసాను. నా ఒళ్ళు ఝల్లుమంది. నా రక్తం చల్లబడి పోయినట్లయింది. నా మెదడు స్వాధీనం తప్పినట్లయింది. నా నరాలు పీక్కుపోతున్నట్టు, నేను తెలీని అగాధంలోకి అన్యాయంగా జారిపోతున్నట్టు అనిపించింది.

ఆ కళ్ళు......

ఎంత భయంకరంగా ఉన్నాయని! ఆ కళ్ళలో ఎర్రజీరలు భయం గొల్పుతున్నాయి. మాసిన జుట్టు అసహ్యకరంగా ముఖంమీద చిందరవందరగా పడివుంది. చిరుగుల బొంత భుజాలమీద కప్పుకుని ఉన్నాడు. మొత్తంమీద అతని ఆకారం మొరటుగానూ, వెగటుగానూ ఉంది.

నిప్పు కణికెల్లాగా వెలిగిపోతున్న ఆ కళ్ళలోకి చూసేసరికి నాలో పిరికితనం ప్రవేశించి, నీరసం ఆవహించ నారంభించింది.

ఎవ రీ మనిషి ?

ఎంత భీకరంగా ఉన్నాడు? మరెంత అసహ్యకరంగా ఉన్నాడు? ఈ నిర్జన ప్రదేశంలో అతను నాకేదైనా హాని తల పెడితే ? ఆకులా వజవజ లాడి పోయాను.

సన్నని జల్లు మొదలయింది. మెరుపులు ఉధృత మయాయి. ఎక్కడో ఫెళ ఫెళమంటూ పిడుగుపడింది.

'ఎవరు నువ్వని అడిగితే పలకవేం మొద్దులాగా?'

నాకు అంత చల్లని వాతావరణం లోనూ గొంతు తడారిపోసాగింది. అతని స్వరం-గరుకు గచ్చుమీద డబ్బారేకుతో గీచినట్టు—ఎంత కరుకుగా ఉంది!

భయంచేత కాబోలు, చేతిలో హేండ్ బాగ్ రెట్టింపు బరువైపోయినట్లయి చెయ్యి లాగేస్తోంది.

చెట్టుక్రింద వర్షపు జల్లు పడనిచోట నిల్చుని మరో బీడీ అంటించుకో బోయా డతను. గాలి అతని ప్రయ త్నాన్ని కొనసాగనివ్వలేదు. ఒక చెడ్డ తిట్టుతో గాలిదేవుణ్ని తిట్టి, బీడీ జేబులో పడేసుకున్నాడు.

'మూగిపిల్లవా ?'

వదిలేలా లేడు. ఏదో చెప్పాలి. గొంతు పెగుల్చుకుని జవాబిచ్చాను. 'పరిశిపాడు వెళ్ళాలి ... నన్నక్కడ టీచరుగా వేసారు.'

'పంతులమ్మ వన్నమాట!' నవ్వేడు. అతను నవ్వితే వెక్కిరించినట్టుగానూ, మాట్లాడితే మీదపడి కొట్టినట్టుగానూ ఉంటోంది తలూపేను.

'మాటలురాని మూగపిల్లలా వున్నావు-పిల్లకాయలకు నువ్వేం పాఠాలు చెబుతావు!' నవ్వేడు నా కతనిమీద బలే కోప మొచ్చింది. జవాబు చెప్పలేదు.

'పద-నేనూ అక్కడికే— నే నుండేదీ పరిశిపాడులోనే' అని బయల్దేరాడు. ఈ దుర్భర వాతావరణంలో నాకు తోడుగా వచ్చేది—మృగంలాంటి యీ మనిషా ! నేను నిల్చున్నచోటునుంచి కదలకపోవటంతో ఆగి వెనుతిరిగి చూసే డతను. ఆ కళ్ళు నావేపు చూసేసరికి అప్రయత్నంగానే గబగబ ముందుకు నడిచాను.

దారంతా గతుకులమయం. అడుగు తీసి అడుగువెయ్యడం దుర్భరమై పోతోంది. చేతిలో యీ బరువొకటి. ఛ! నా పరిస్థితి నాకే జాలికలిగిస్తోంది.ఎన్నో ప్రయత్నాలమీద-ఎందరికాళ్ళో పట్టుకుని ఎన్ని అవమానాలో భరించి, ఎన్ని అవహేళనలో సహించి, సంపాదించు కున్న ఉద్యోగం! వచ్చిన ఉద్యోగాన్ని ఎలాజారవిడుచుకోగలను? కష్టమయినా, నష్టమయినా—ఎన్ని బాధలకయినా ఓర్చు కుని పరిశిపాడు వెళ్ళి జాయినవక తప్పదు. సింగిల్ టీచరు స్కూలు. జాయినయి కొంతకాలం పనిచేస్తే కాస్త మంచి ఊరికి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేస్తానమ్మా అని నచ్చచెప్పి పంపించేసారు బి డి.ఓ. గారు. నాన్న బట్టలకొట్లో గుమస్తా. పండగ సీజను కావటంతో అతనికి ఒక్క క్షణం తీరిక దొరకటంలేదు. తమ్ముణ్ని తోడుగారమ్మందామంటేవాడు మంచానపడ్డాడు. ఒక్కర్తినీ బయలు దేరక తప్పిందికాదు. కొత్త ప్రదేశం ...దారీ తెన్నూ తెలీదు.

ధైర్యంచేసి బయలుదేరినందుకు—

బయలుదేరి నప్పటినుంచీ అన్నీ అవాంతరాలే. బస్సు దిగేక ఆ ఊరి వాళ్ళెవరయినా సహాయంగా దొరకకపోతారా అనుకుంటే తనకు దొరికిన తోడు— ఈ మనిషి......

'చేతిలో సంచీ బరువుగా ఉందా అమ్మాయ్...ఇలా తే, నేను మోస్తాను.'

ఈ మనిషి అప్పుడే తనపనికి నాందీ గీతం పాడుతున్నాడు... ఈ బాగ్‌లో తన చీరెలు, గొలుసు, కొంచెం డబ్బు ఉన్నాయి—ఇవన్నీ వీడు దోచుకుపోతే తన గతేంకాను? దుఃఖం పెల్లుబికి గొంతులో గరగరలాడింది. ఏమీ చెయ్యలేని అశక్తతతో వెన్నెముక కృంగిపోతున్నట్టనిపించసాగింది.

'ఫరవాలేదులే' అన్నాను. నా గొంతు నాకే విచిత్రంగా నూతిలోనుంచి మాట్లాడినట్టుగా ఉంది.

"ఏమిటి ఫరవాలేదు నీ ముఖం — యిలా తే నేను మోస్తాను—మోసినందుకు అర్ధరూపాయి యివ్వు చాలు."

అతని కళ్ళు నన్ను దహించేస్తున్నట్టు—జ్వలిస్తూ వణుకుపుట్టిస్తున్నాయి. ఆ గొంతులోని కాఠిన్యం, ప్రభుత్వం నన్ను నిస్తేజపరుస్తున్నాయి. యాంత్రికంగా బాగ్ అందించాను. అతను దాన్ని భుజాలమీద పెట్టుకున్నాడు.

* * *

ఊరి సివార్లకి చేరేసరికి వర్షం మరింత ఎక్కువయింది. తడిసి ముద్దయిపోతున్నాంయిద్దరమూ. నరాలలో నుంచి సన్నని వణుకు పుట్టుకొస్తుంది.

'ఎక్కడికెళ్తావు?'

అవును! ఎక్కడి కెళ్ళాలి...ఆఁ... ప్రెసిడెంట్‌గారిని కలవాలి ముందు, అదే అన్నా నతనితో.

అతను పెద్దపెట్టున నవ్వేడు.

'సెబాష్...వాడింటికా? వాడో వింత పశువు పంతులమ్మా! వాడి పెళ్ళాం చచ్చి రెండేళ్ళయింది...ఊర్లో ప్రతి ఆడకూతురూ వాడి కళ్ళకి పెళ్ళాం లాగానో, సానిపాపలాగానో కనిపిస్తారు— నీ యిష్టం ఆ పైన.'

నాకు తల దిమ్మెత్తి పోయింది. ప్రళయం వచ్చి ప్రపంచమంతా తుడిచి పెట్టుకుపోతే—ఓ వ్యక్తి మిగిల్తే—అతను కూడా నా అంత వంటరిగా, నిస్సహాయంగా, ఏకాకిగా అయిపోయినట్లు చలించిపోదేమో! ఇప్పుడేం చెయ్యడం దేవుడా! నాకు దారేది? ఈ ఉద్యోగం చెయ్యాల్సిన అగత్యమే లేకపోతే యీ రొంపి నరకం తప్పేదికాదూ ?

'వెళ్తావాః'

అతను ముందుకు అడుగువేసాడు.

నేను ఆగిపోయాను. నా కాళ్ళు మరి ముందుకి సాగలేదు. తడిసిపోయిన చీర ఒంటికి అతుక్కుపోయి చలికి శరీరం కుంచుకుపోతోంది.

'బాగా తడిసిపోయేవు — ఇదిగో

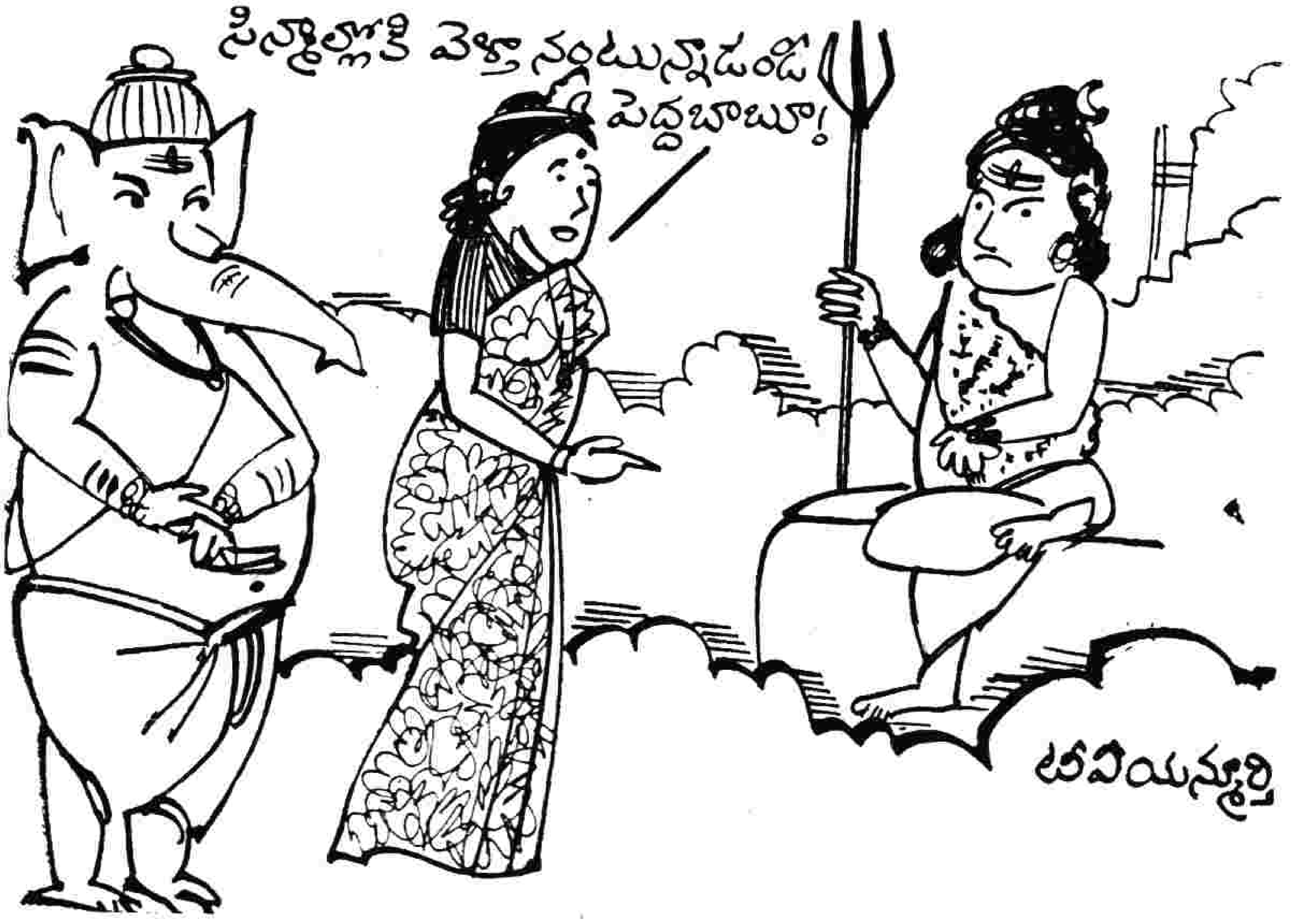

ఇక్కడే నేనుండేది. పద, యీ రాత్రి కిక్కడ తలదాచుకుందువుగాని' అంటూ ఓ గుడిసెలోనికి దారితీసాడు.

ఎన్నో భయాలతో, ఆరాటంతో అవాక్కునై నిల్చుండిపోయాను. కళ్ళ ముందు జరుగుతున్నదంతా పీడకలలాగా తోచింది. తుఫాను బీభత్సంలో చిక్కుపడిపోయిన వంటరి నావలాగా చలించిపోయాను.

'రావేం-రా పంతులమ్మా.'

ఆ ఎర్రజీరల కళ్ళు నన్ను రమ్మని శాసిస్తున్నాయి. వాటి తీక్షణతకి తట్టుకోగలిగే శక్తి నాకు లేకపోయింది.

లోపలికి వెళ్ళాను. అతను లాంతరు వెలిగించాడు.

'డబ్బులివ్వు.' అర్ధరూపాయి తీసి అతని చేతిలో ఉంచాను. 'చాలదు - మరో రూపాయి యివ్వు' అన్నాడు. ఈ పీడ వదిలిపోడానికి పదిరూపాయలయినా యివ్వడానికి నేను సిద్ధమే. ఓ రూపాయి నోటు తీసి యిచ్చాను. కంపుగొడ్తున్న చింకి తువ్వాలు నా కందించి 'తల తుడుచుకో- జలుబుచేస్తుంది- నేను వెళ్ళి తినడానికేదయినా తెస్తాను' అని వెళ్ళిపోయాడు.

చుట్టూ చూసాను. ఛీ! ఏం కొంప యిది ... ఎక్కడి వస్తువులు అక్కడే చిందరవందరగా పడేసి ఉన్నాయి. కుక్కి నులకమంచం, దానిమీద మాసిన బొంత, అట్టకట్టిన తలదిండు. రెండు

మూతు సిల్వరు పాత్రలు-వర్ష మంతా ఆ యింట్లోనే వుందన్నట్టు యిల్లంతా కారిపోయి తడిసి ముద్దయిపోయి ఉంది.

తల తుడుచుకుని, బట్టలు పిండుకుని సరిచేసుకునేసరికి అతనేదో ఓపొట్లమూ-గ్లాసుతో టీ తీసుకుని వచ్చేడు.

'ఇంద – కుడుం తీసుకొచ్చాను, చల్లగా ఉంది. చచ్చినోడు ఎప్పుడు చేసి వుంచాడో ఏమో–ఏదో తినాలికదా? కడుపు కాల్చుకుని పస్తుపడుకోలేవుకదా' అన్నాడు.

నా చేతిలో పొట్లాం వుంచాడు. ఆకు మూతవేసి తెచ్చిన టీగ్లాసు ప్రక్కన వుంచాడు. చిల్లరపైసలు చేతికిచ్చాడు. అతని నోటివెంట నాటుసారా కంపు నా ముక్కుపుటాల్ని బద్దలు కొడుతోంది. వెర్రిదానిలా అతనివేపు చూసాను.

'తిని పడుకో–టీలో తీపి సరిపోయిందో లేదో చెప్పు–సరిపోకపోతే ఆ నా కొడుకుని నరికి పోగులు పెట్టాస్తాను–'

నేను మాట్లాడకుండా అయిష్టంగా ఓ ముక్క కొరికాను.

అతను బొంతతీసుకుని గుడిసె బయటికి వెళ్ళి గడపలో పడుకున్నాడు.

'తలుపేసుకో.' అరిచాడు పైనుంచి.

ఎంత విచిత్రమయిన వ్యక్తి!

* * *

మర్నాడు ఉద్యోగంలో జాయినయేను. ఆ వ్యక్తి నాకు చేసిన సహాయాన్ని తలుచుకుంటే ఆశ్చర్యం వేస్తోంది. అతని సహాయం లేకపోతే తన్నూఊరు ఆ రాత్రి వర్షంలో, చీకట్లో ఎలాచేరగలిగేదో? అతని గురించి ఎంత నీచంగా ఆలోచించింది తను! అతను మనిషి ఎలాంటివాడయినా కావచ్చు–మాట కొంచెం కరుగ్గా ఉండొచ్చు–కానీ ఆ రాత్రి నా పట్ల అతను ప్రవర్తించిన తీరు మాత్రం ఎంత ఉన్నతంగా ఉంది!

ఓ యిల్లు అద్దెకి తీసుకుని, శలవు పెట్టి విజయనగరం వెళ్ళి మరికొంత సామానుతోపాటు తమ్ముడ్ని వెంట తీసుకుని వచ్చేను.

రోజులు గడుస్తున్నకొద్దీ ఆ వాతావరణం అలవాటయిపోయింది.

ఈలోగా ఆ వ్యక్తి గురించి విచిత్రకరమయిన విషయం ఒకటి తెలిసి ఆశ్చర్యపోయాను!

అతనికి చిల్లంగి, చీడ పెట్టగలిగే క్షుద్రశక్తి ఉందిట!...నా కలాంటివాటి పట్ల విశ్వాసంలేదు. కాని ఆ చిన్న గ్రామంలో మాత్రం అలాంటి మూఢ నమ్మకాలు చాలా జాస్తిగా నాటుకొని వున్నాయి.

అదురుష్టం బాగుందితల్లీ-ఆడి సేతిల బడి-రేత్రంతా ఆడి కొంపలోతొంగుండి మీకేదీ కానేదంటే దేవుడు కాసేడనే అనాల పంతులమ్మగోరూ – ఆడి కళ్ళు సూసినారుకద? నుప్పుకణికెల్లాగ-ఆడు చిల్లంగెడతాడమ్మా – మాం ఆడి పీడ పడనేక సత్తన్నాం–ఆడు ఎవరిమీద

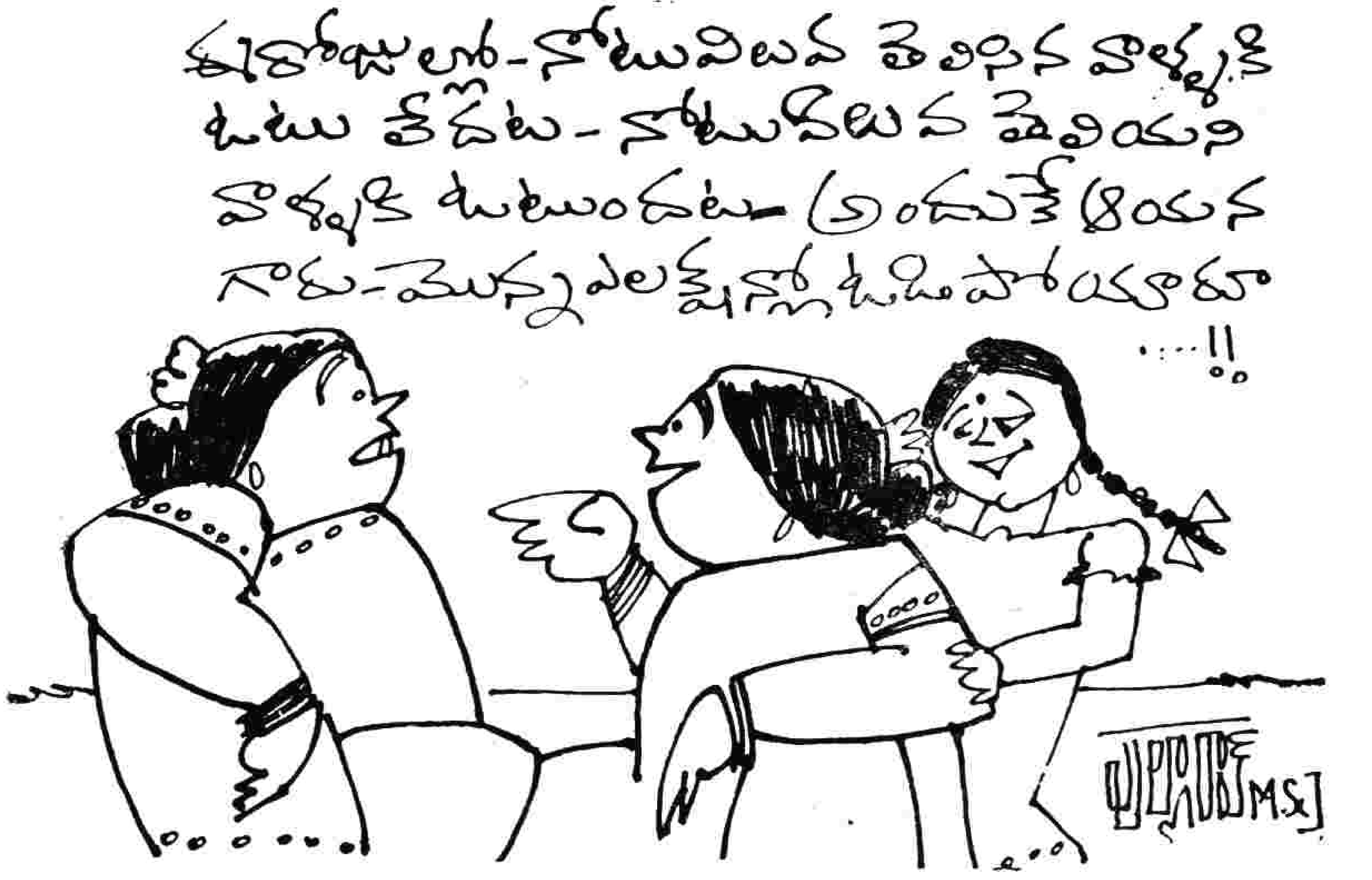

కోపగించుకుంటే ఆళ్ళు నాశినవయి పోవాల—అంతే' అని పాలూ, పెరుగూ యిచ్చే నరిసింహులు తాత చెప్పేడు. స్కూల్లో పిల్లలుకూడా ఆ మనిషి గురించీ — చిల్లంగి పెట్టడం గురించే మాట్లాడుతూ ఉంటారు.

వాళ్ళకి ఎలా బోధపర్చాలో తెలీక ఊరుకున్నాను.

* * *

రానురాను ఆ వ్యక్తిమీద గ్రామంలో వ్యతిరేకత ఎక్కువ కాసాగింది.అతడ్ని గ్రామం నుంచి తరిమేయాలన్న పట్టుదల గ్రామస్థులలో హెచ్చుకాసాగింది. నాకు తెలిసినంతవరకూ అతనిలో లోపం కనిపించలేదు. అతనెవరికీ వ్యక్తిగతంగా హాని చేసినట్లులేదు. అతనికెవరూ పని చెప్పరు. ఎవరూ అతనితో మాట్లాడరు, భయంకొద్దీ. అతనుకూడా ఆ రకం జీవితానికి అలవాటు పడిపోయినట్లు కనిపిస్తాడు. గంభీరంగా—ఎప్పుడూ ఎవరిమీదో కోపంగా వున్నట్లుంటాడు.

గ్రామంలో ఒకటిరెండు కుటుంబాలలో పిల్లలు—ఓ వయసుమీరిన వ్యక్తి-హఠాత్తుగా మంచానపడి అంతు తెలియని జబ్బుతో తీసుకుని చనిపోవడంకూడా జరిగింది. దీనితో గ్రామంలోని వారికి అతనిమీద పట్టరాని ఆగ్రహం చెలరేగింది. అతన్ని హతమార్చాలన్న పట్టుదల వారిలో ఎక్కువకాసాగింది. నాలో తీవ్రమయిన భావ సంచలనం కలిగింది. ఇలాంటి మూఢనమ్మకాలంటే నాకు గిట్టవు. గ్రామంలో మరణాలకీ—

అతనికీ ఏమీ సంబంధంలేదని వీళ్ళ కెలా నచ్చచెప్పటం? చెప్తే అర్థంచేసు కుంటారా? నన్నో పిచ్చిదానిలా చూడరూ?

ఇదిలా వుండగా నిన్నరాత్రి నుంచీ తమ్ముడికికూడా ఒంట్లో ఏమీ బాగో లేదు. జ్వరతీవ్రతతో రాత్రంతా ఒకటే పలవరింతలు... చాలా భయంవేసింది. అందుబాటులోవున్న వైద్యం చేయించాను. తగ్గకపోతే విజయనగరం తీసుకుపోవాలి రాత్రంతా వాడు పలవరిస్తూ తుళ్ళిపడి లేవటం-వెర్రిచూపులు చూడటం-నాకు చాలా గాభరాగా ఉంది.

అదృష్టవశాత్తు ఉదయానికి బాగా నిమ్మళించింది. చుట్టుపక్కలవాళ్లొచ్చి చూసివెళ్లారు. 'మీకు తెల్దు మేష్ట్రమ్మ గోరూ! ఆ ఎదవ మీ తమ్ముడికి చిల్లం గెట్టేసినాడు-అందుకే పాపం, యీ బాబు యిలా బెదిరి బెదిరి పడుతున్నాడు...' వాళ్ళమాటలు ఓ ప్రక్క భయాన్నీ, మరో ప్రక్క చిరాకునీ కలిగిస్తున్నాయి.

తమ్ముడికి కాఫీ కాచి యిచ్చి స్కూలుకి బయలుదేరాను. దారిలో ఆ గుడిసెదగ్గరికి వచ్చేసరికి అతను అరుగుమీద కూర్చుని చొక్కాకి చిరు గులు కుట్టుకుంటూ కనిపించాడు. పలక రింపుగా నవ్వేడు.

'ఇలారా' పిలిచేను. ప్రశ్నార్థకంగా నావేపు చూసి 'ఏం?' అన్నట్లుగా తలెగ రేసాడు. 'నీతో కొంచెం మాట్లాడాలి- అలా స్కూలువేపుకి పద' అంటూ నడిచాను. అతను వెంటవచ్చాడు. స్కూలు సమీపానికి వచ్చేక- 'నే నొకటి అడుగుతాను-నిజం చెబుతావా?'సూటిగా అడిగాను.

విసురుగా తలెగరేసాడు. నేను లక్ష్య పెట్టదల్చుకోలేదు. రాత్రితమ్ముడి పరిస్థితి నా మనసుని చాలా వ్యాకుల పరిచింది. 'ఇవాళ ఓ సంగతి తేల్చి పారెయ్యాలి.' దృఢంగా నిర్ణయించు కున్నాను.

'గ్రామంలో అంతా నీకు చిల్లంగి పెట్టడం తెలుసుననీ – నీకలాంటి నీచ శక్తులున్నాయనీ అంటున్నారు-ఊళ్ళో యీమధ్య చావులకికూడా నువ్వే కారణం అంటున్నారు – నాకిలాంటి వాటిలో నమ్మకం లేదు– కాని నిజం చెప్పు- నీకలాంటి శక్తి ఉందా? అసలు చిల్లంగి పెట్టడం అనేదంటూ జరుగుతుందా?' అని అడిగాను.

అతను నిర్లిప్తంగా నిట్టూర్చాడు. జవాబు చెప్పడం యిష్టంలేనట్లు ముఖం చిట్లించాడు. మళ్ళీ ఏమనుకున్నాడో స్వరం తగ్గించి యిలా అన్నాడు. 'నువ్వడిగేవు కనుక చెప్తాను పంతు లమ్మా–నిజానికి నాకు చిల్లంగీ తెలీదు; చీడా తెలీదు-నా కళ్లు మొదటినుంచీ యిలాగే వుంటాయి ... ఏదో జబ్బని పెద్దాసుపత్రిలో చెప్పారు. వైద్యం చేయించుకునేందుకు నాదగ్గర డబ్బెక్క డుంది గనక? పొట్ట చేత్తోపట్టుకుని యీ

ఊరొచ్చాను — మలమలమాడిపోయానే తప్ప నాకెవ్వరూ పనివ్వలేదు. కారణం నాకళ్లు!- నాకేదో చిల్లంగి పెట్టగలిగే శక్తి ఉందని వీళ్ళంతా నమ్మేరు- అందుకే నన్ను చూస్తే వీళ్ళందరికీ బెదురు...బ్రతుకుతెరువుకోసం వాళ్ళ భయాన్ని, తెలివితక్కువతనాన్ని వాడుకుంటున్నాను. ఏ గడపముందుకు వెళ్ళి అడిగినా లేదనకుండా నూకలో, బియ్యమో తెచ్చి యిచ్చేసి-భయంతో తలుపులేసుకుంటారు ఆడంగులు... ఏమయితేనేం? నాకు చేతిలో పనిలేక పోయినా, రోజూ వుడకేకుకు తినడానికి యిన్ని గింజలు దొరుకుతున్నాయి— వాళ్ళని భయపెట్టాలని నే ననుకోలేదు పంతులమ్మా...వాళ్ళే బెదిరి పారిపో తున్నారు...నేను చేస్తున్నది తప్పం టావా?...చెప్పు...' ఆగి ఊపిరి పీల్చు కున్నాడతను.

ఆశ్చర్యంతో అతని మాటలు విని నిశ్చేష్టురాలనై పోయాను ... జానెడు పొట్టకోసం — యీలోకంలో ఎన్ని మాయలు? ఎన్ని కుతంత్రాలు?!

బెల్ మ్రోగింది. 'ఈ విషయాలన్నీ మనసులో వుంచుకో పంతులమ్మా— ఎవరితోనన్నా అన్నావో -నా పొట్టకొట్టి నట్టే—' అనేసి అతను వెళ్ళిపోయాడు.

* * *

మునసబుగారి అబ్బాయి-పదేళ్ళ వాడు-మంచాన పడటంతో గ్రామంలోని పరిస్థితి అదుపుతప్పింది. ఉద్రేకంగా అంతా చేతికర్రలు తీసుకుని అతని మీదకు బయలుదేరారు. నేను వారించ డానికి ఎంతగానో ప్రయత్నించాను. నాప్రయత్నం ఫలించలేదు.తరతరాలుగా వాళ్ళలో పాతుకుపోయిన అంధ విశ్వాసాలని నాకున్న కొద్దిపాటి విజ్ఞానం జయించలేక పోయింది.

నా కళ్ళఎదురుగానే

ఒకనాటి దుర్భరమయిన కాళరాత్రి నన్నాదుకుని కాపాడిన ఆ వ్యక్తిమీద వందచేతులు వందకర్రలతో మూకుమ్మ డిగా దాడి చేసాయి...

ఆ రాత్రి-దిక్కూ మొక్కూ లేక బితుకు బితుకుమంటూ పస్తుపడుకో వలసిన నాకు-యింత సాపాటుఅమర్చిన ఆ చేతులు - యిప్పుడు అమానుషంగా తనమీద పడుతున్న దెబ్బల్ని అడ్డుకో డానికి విఫలప్రయత్నం చేస్తున్నాయి...

దీనంగా అరిచే అతని ఆక్రోశాన్ని వినలేక బాధతో విలవిలలాడిపోయాను.

పెద్దగా రోదిస్తూ, రక్తసిక్తమయిన దేహంతో—వారి మూఢనమ్మకాలకి బలి పశువైపోయి-దారుణంగా హింసించబడి- దిక్కుతోచని విధంగా పారిపోవటం ప్రారంభించాడు.

అతని వెనుక——

రాళ్లు విసురుతూ ... బూతులు తిడుతూ.. వాడి పీడ తమ గ్రామానికి శాశ్వతంగా వదిలిపోతోందన్న సంతో షంతో — అతన్ని వెంటతరుముతూ- పెద్దలూ...పిన్నలూ...